

Om skyddet brister - Handlingsalternativ för en utvecklad skydds- och bevakningsförmåga av totalförsvarsviktig civil verksamhet

Myndigheten för totalförsvarsanalys, MTFA, har gjort en inventering av behovet av skydd och bevakning för civil verksamhet av betydelse för totalförsvaret. I rapporten ges förslag på handlingsalternativ för att tillgodose det ökade behovet.

Rapporten visar att dagens skydd och bevakning av totalförsvarsviktiga verksamheter inte är dimensionerad för höjd beredskap eller krig. Det finns ett stort behov av förstärkt förmåga, särskilt inom energiförsörjning, transporter och elektroniska kommunikationer.

Ökat behov av skydd och bevakning vid höjd beredskap

Skydd och bevakning av totalförsvarsviktiga verksamheter, som hamnar, flygplatser, kraftverk och transportinfrastruktur, är avgörande för att motstå angrepp under såväl fredstid som höjd beredskap. Vissa verksamheter har redan skyddsstatus eller kan aktiveras som skyddsobjekt, medan andra kräver tillfälligt skydd. Skyddsvakter, med samma befogenheter som polisen, är centrala för denna verksamhet.

Dagens skyddsförmåga räcker inte till vid höjd beredskap, på grund av brist på personal och utrustning.

Fyra handlingsalternativ

Rapporten presenterar fyra handlingsalternativ för att tillgodose det ökade behovet av personella resurser för skydd och bevakning samt ett komplement till dessa alternativ.

1. Militär skydd och bevakning: Baserat på det tidigare driftvärnet, där militärt utbildad personal skyddar verksamheter.
2. Externt utbildade skyddsvakter: Myndigheter anställer personal med andra huvudtjänster som utbildas till skyddsvakter.
3. Egenutbildade skyddsvakter: Myndigheter utbildar och anställer egna skyddsvakter.
4. Skydds- och bevakningsförmåga med civilplikt: Civilpliktiga utbildas och placeras ut för skydd och bevakning.

Komplement: Bevakningspersonal som förstärkningsresurs inom beredskapssektorerna, utbildad för specifika sektorer.

En central aktör behövs

I rapporten poängteras att en central myndighet behövs för samordning av utbildning, utrustning och prioritering. Försvarsmakten, Polismyndigheten eller en civil myndighet skulle kunna vara lämpliga att ta detta ansvar. Rapporten pekar också på flera utmaningar i det framtida utformandet av skydd och bevakning. Bland annat lyfts brist på verksamhets- och lokalkännedom hos civilpliktiga skyddsvakter fram som en utmaning som behöver adresseras. Rapporten pekar också på behovet av enhetlighet i utbildning och utrustning samt lagstiftningsändringar för att möjliggöra flexibel användning av skyddsvaktspersonal

MTFA:s rekommendationer

MTFA presenterar möjliga lösningar men rekommenderar inte ett specifikt alternativ, utan förordar att frågan diskuteras och utreds vidare bland totalförsvarets aktörer. MTFA framhåller dock att det är prioriterat att utveckla en moderniserad skydds- och bevakningsförmåga inom totalförsvarsviktiga områden.

Läs mer på www.mtfa.se

